

Geachte voorzitter,

In het Algemeen Overleg Belastingdienst van 4 maart jl. hebben wij toegezegd om uw Kamer voor het meireces een brief te sturen met meer informatie over de Fraude Signalering Voorziening (FSV). Met deze brief doen wij deze toezegging gestand. In deze brief gaan wij nader in op FSV, waarom de Belastingdienst een systeem als FSV heeft, de uitgevoerde Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB), hoe FSV en de GEB tot stand zijn gekomen en de gevolgen voor mensen die in FSV zijn of waren geregistreerd. Ook gaan wij in op de rol van de [redacted]. Daarnaast zullen wij ingaan op de toekomst van het systeem, de doorlichting van andere systemen en extern toezicht op de Belastingdienst.

Daarnaast heeft uw Kamer een aantal schriftelijke vragen gesteld over de FSV. Dit zijn de vragen van het lid Leijten (SP) over 'de Fraude Signalering Voorziening (FSV)', de vragen van het lid Omtzigt (CDA) over 'de Fraude Signalering Voorziening' (FSV) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)' en de vragen van het lid Azarkan (DENK) over 'het bestaan van een geheime zwarte lijst van vermeende fraudeurs die veel mensen gedupeerd heeft'.¹ Zoals wij in onze brief van 19 maart jl.² hebben aangegeven beantwoorden wij deze vragen gelijktijdig met deze brief. Daarnaast ontvangt u tevens het antwoord op de vragen die over FSV zijn gesteld in de vragen over 'berichtgeving van Follow The Money over de toeslagenaffaire'.³ De bijlage PM nummer [redacted] bij deze brief bevat de beantwoording van de genoemde schriftelijke vragen.

Zoals wij hieronder zullen toelichten is het voor de Belastingdienst essentieel om te kunnen beschikken over informatie over de compliance van belastingplichtigen en toeslaggerechtigden. FSV is een registratiesysteem voor dit soort informatie en geen lijst op basis waarvan mensen zonder verder onderzoek gevolgen ondervinden. Informatie uit het systeem heeft pas gevolgen als hier nader onderzoek naar is gedaan en daaruit is gebleken dat er aanleiding is voor een correctie en/of mogelijk sprake is van verwijtbaar handelen of fraude. Het systeem moet uiteraard wel aan de wet voldoen en dat is nu niet het geval. Zoals wij in onze brief van 2 maart jl. al hebben aangegeven had de beslissing om (tijdelijk) te stoppen met de FSV veel eerder genomen had moeten worden.

Daarom PM.

- Aanscherping interne procedures- check balances
- Versterking rol [redacted]
- Doorlichting overige systemen/verwerkingen
- Extern toezicht

Met opmerkingen [redacted] Kort hoe verder, blik naar de toekomst wat zijn de belangrijkste dingen die we nu gaan doen.

Fraudeaanpak Belastingdienst en FSV

Fraudeaanpak Belastingdienst en waarom een systeem?

De uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst is gericht op het voorkomen van fouten in plaats van het achteraf controleren van aangiften. De Belastingdienst wil het gedrag van burgers en bedrijven zodanig beïnvloeden dat zij zoveel mogelijk uit zichzelf de regels naleven, zonder dwingende en kostbare acties van de zijde van de Belastingdienst. Het streven naar naleving en het betalen van belasting door goedwillende burgers en bedrijven wordt ondermijnd door diegenen die bewust frauderen. Het is daarom belangrijk dat deze (kleine) groep fraudeurs de aandacht krijgt die ze verdient en dat we stevig optreden als we een vermoeden van fraude hebben. Fraudebestrijding hoort, als onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie, tot de kerntaken van de Belastingdienst. De verschillende directies van de Belastingdienst hebben hun fraudeaanpak binnen dit kader verder vormgegeven. Dit omdat verschillende groepen, bijvoorbeeld burgers en bedrijven, een verschillende aanpak vergen.

De Belastingdienst moet voor het uitvoeren van zijn taken op het gebied van uitvoering van heffing en inning, kunnen beschikken over informatie om de mate van compliance van

¹ 2020Z04218, 2020Z04221 en 2020Z04222

² TK 2019-2020, 31066, nr. 614

³ 2020Z05014/2020D10405

belastingplichtigen en toeslaggerechtigden te bepalen. Hieronder vallen risicovinding, toezicht en handhaving voortvloeiend uit verschillende wettelijke taken. Het kan per taak verschillen welke informatie hiervoor nodig is.

Met opmerkingen

Wat is dit?

Signalen over mogelijke fraude kunnen intern uit onderzoeken van de Belastingdienst naar voren komen maar ook van buitenaf komen, bijvoorbeeld via de informatie loketten die zijn ingericht om binnenkomende signalen te stroomlijnen. De Belastingdienst kan en mag deze signalen in het kader van de uitvoering van zijn wettelijk taak niet negeren. Signalen over (mogelijke) fraude moeten zorgvuldig worden vastgelegd en onderzocht. Voor het registreren van signalen over (mogelijke) fraude maakte de Belastingdienst gebruik van FSV. FSV is een applicatie om deze signalen in te registreren. FSV is geen 'zwarte lijst' om mensen anders te behandelen. De signalen werden gebruikt bij het beoordelen van aanslagen of het toekennen van toeslagen en in het kader van toezicht en opsporing. Wat hierbij van belang is, is dat het voor een goede fraudebestrijding noodzakelijk is dat signalen over mogelijke fraude, dus ook als er uiteindelijk geen fraude blijkt te zijn, geregistreerd kunnen worden zodat hier als daar aanleiding toe is onderzoek naar kan worden gedaan.

Dat er informatie over iemand in FSV staat wil nog niet zeggen dat iemand fraude heeft gepleegd of dat er zelfs een vermoeden is van het plegen van fraude. Er kunnen ook mensen op de lijst staan van wie slechts een externe tip over mogelijke fraude is gedaan. Op basis van de enkele registratie in FSV worden geen conclusies getrokken. Een registratie in FSV kan een start van een onderzoek tot gevolg hebben. Conclusies worden pas getrokken na het onderzoek. Het is dus niet zo dat de Belastingdienst zonder verdere behandeling en onderzoek al conclusies trekt over de registratie in FSV. Wij zullen hieronder nader ingaan op wat er precies in FSV staat, welke soorten informatie dit kan zijn en wat er in verschillende gevallen met deze informatie door de Belastingdienst wordt gedaan.

In FSV worden allerlei binnenkomende signalen geregistreerd. Signalen worden handmatig ingevoerd door voor dit systeem geautoriseerde medewerkers van de Belastingdienst. Een systeem als FSV is ook toegestaan, mits het aan bepaalde voorwaarden voldoet. Zoals wij eerder hebben aangegeven voldoet FSV daar momenteel niet aan. Wij zullen hieronder, bij de paragraaf over gegevensbescherming ingaan op deze voorwaarden en in hoeverre FSV hieraan voldoet.

Hoe wordt FSV gebruikt

Contra-informatie

De Belastingdienst is een toezichtorganisatie en controleert de aangiften risico gericht van belastingplichtigen. Daarbij maken we gebruik van beschikbare contra-informatie. Dit is informatie waaruit een bepaald beeld over een belastingplichtige naar voren komt. Deze informatie kan naast de aangifte worden gelegd waarna deze twee met elkaar worden vergeleken. De contra-informatie wordt soms in bulk (informatie van banken, buitenlandse fiscus, etc.) en soms op individuele basis (renseignementen, tips en kliks van andere overheidsorganisaties, bezorgde burgers, etc.) aangeleverd.

De informatie wordt beoordeeld mede aan de hand van overige beschikbare informatie en kan een onderzoek tot gevolg hebben. De toegevoegde waarde van deze informatie is heel verschillend. Soms is de informatie heel concreet, in andere gevallen uiterst vaag en in sommige gevallen zelfs tendentius of rancuneus. Maar dat wil niet zeggen dat de informatie onbruikbaar is. Soms komen er vanuit verschillende bronnen informatie bij elkaar waardoor de gezamenlijke informatie wel onderzoekwaardig wordt (puzzelstukjes vallen in elkaar). Informatie wordt ook bewaard omdat bij een in te stellen onderzoek (bijv. een steekproefpost) deze informatie later nog getoetst kan worden. Door gebruik van contra-informatie kan er gericht gezocht worden en waar daar aanleiding toe is nader onderzoek worden gedaan. Er wordt dus altijd aanvullend onderzoek gedaan voor dat er een fiscaal standpunt wordt ingenomen en het gevolgen kan hebben voor de betreffende belastingplichtige.

Voorbeeld

Iemand meldt dat zijn buurman in een veel te dure auto rijdt terwijl hij een uitkering krijgt en uit een andere tip blijkt dat dezelfde man zwart bijkluist in een bepaald bedrijf. Er kan

Met opmerkingen : PM Link FSV, staat dit daar allemaal in of alleen de individuele info? Wil iets van een opmerking als: hier gebruiken we FSV, om deze informatie in op te slaan zodat die gebruikt kan worden.

dan een onderzoek ingesteld worden maar er kan ook uit het dossier duidelijk worden dat de betreffende buurman zijn inkomsten aangeeft en/of bijvoorbeeld een erfenis heeft gehad.

Risicoselectie en onderzoek

De Belastingdienst heeft beperkt capaciteit beschikbaar voor onderzoeken en wil zo efficiënt en effectief mogelijk haar werk doen. In zijn algemeenheid doet de Belastingdienst daarom op basis van risico-inschatting onderzoeken naar de feiten en omstandigheden. Bij deze risico-inschatting gebruikt de Belastingdienst daarom selecties (selectiemodules bij processen, queries bij individuele projecten en dossierinformatie bij individuele beoordeling). De selecties worden gedaan op basis van beschikbare informatie en eerdere ervaringen in het toezichts- en fraudeproces. Bij deze betere selectie is beschikbare contra-informatie erg belangrijk. Een systeem als FSV is van groot belang voor de beschikbaarheid van contra-informatie.

Conclusie

In feite gaat het in FSV om informatie zoals tips en kliks (risicosignalen), antecedenten en andere signalen. De registratie van deze informatie is van belang om te kunnen dienen als contra-informatie. Deze informatie kan een startpunt zijn van een mogelijk onderzoek. In sommige gevallen kunnen signalen, na onderzoek, uiteindelijk aanleiding geven tot correcties. Soms met boetes en in nog minder -incidentele- gevallen tot een redelijk vermoeden van strafbare feiten waarbij het onderzoek wordt overgedragen aan de FIOD. FSV is een registratietool en geen lijst op grond waarvan mensen zonder verder onderzoek gevolgen ondervinden. Het kan pas gevolgen hebben als hier nader onderzoek naar is gedaan en daaruit is gebleken dat er aanleiding is voor een correctie en/of mogelijk sprake is van verwijtbaar handelen of fraude.

Hoe is FSV tot stand gekomen

Wij zijn hierboven al uitgebreid ingegaan op het belang van het registreren van fraudesignalen. Voordat er sprake was van een registratiesysteem voor mogelijke fraudesignalen werden deze geregistreerd in Excel sheets. Vanuit de wens om een systeem te ontwikkelen om alle signalen omtrent mogelijke fraude in beeld te krijgen of in kaart te brengen is FSV ontstaan. Een lokaal kantoor van de Belastingdienst heeft dit doorontwikkeld tot een overzicht voor Persoonsgericht en Intensief Toezicht (het zogenaamde PIT-dagboek). PIT bevatte een overzicht van de diverse werkstromen welke toen binnen de bijzondere aanpak aan de orde waren.

In de jaren 2001 - 2005 ontstond de systeemfraude IH - Toeslagen. De aanpak van deze fraude werd besproken in een landelijk overleg. In dit overleg ontstond na een tijd de vraag/behoefte om een systeem te ontwikkelen om alle signalen omtrent mogelijke systeemfraude IH /Toeslagen in beeld te krijgen of in kaart te brengen. Omdat men lokaal beschikte over PIT dagboek, is dit (uit praktische overwegingen) Belastingdienst breed beschikbaar gesteld (2009).

Gaandeweg zijn deze Lokaal Ontwikkelde Applicaties ('LOA's') omgebouwd tot meer robuuste applicaties. Aangezien PIT dagboek het enige systeem was dat binnen de diverse eenheden beschikbaar was, en ook toen al mogelijkheden had om landelijk te bekijken en de signaalfunctie, werd besloten dat PIT dagboek een van de LOA's was welke met voorrang moest worden omgebouwd. Dit met zoveel mogelijk dezelfde functionaliteit als PIT dagboek.

Als bijlage is een tijdlijn toegevoegd waarbij ook wordt ingegaan op het ontstaan van FSV.

Wat stond er in FSV en wie gebruikten het

Wie gebruikten FSV

FSV werd door verschillende directies binnen de Belastingdienst gebruikt. De applicatie FSV wordt gebruikt door verschillende soorten functionarissen binnen de Belastingdienst (zie ook brief met uitleg werking toezicht). Een functionaris is nooit geautoriseerd voor FSV in zijn geheel, maar voor 'en of meer specifieke taken binnen FSV. Bijvoorbeeld "behandelaar" of "raadpleger". Omdat FSV gebruikt wordt in de processen van meerdere organisatieonderdelen en de autorisatie voor één of meerdere taken van FSV in het profiel voor een soort functionaris is opgenomen, waardoor automatisch alle medewerkers die gekoppeld zijn aan dat soort functionaris, de autorisatie, ontstaat het aantal van die 5000 autorisaties. Inmiddels is dit aantal teruggebracht. Er zijn 1.301

Met opmerkingen Let op L23 geven we nog geen antwoord, terwijl dez tekst a wel een voorschot geeft

Met opmerkingen En wat is de rol van FSV hierbij dan??

Met opmerkingen Dit was dus een systeem wat in eigen beheer is ontwikkeld?

Met opmerkingen En is dit dan FSV geworden?

Met opmerkingen Wat is de verhouding met de vorige passage?

Met opmerkingen Gaat mee aan de slag. Tijdlijn van ontstaan tm feb 2020

Met opmerkingen Specifiek welke

users die toestemming hebben om FSV te gebruiken. In totaal zijn er 1.978 autorisatirollen toegekend. Dubbele autorisaties ontstaan doordat iemand twee rollen in de applicatie kan hebben. Bijvoorbeeld "opvoerder" en "raadpleger".

PM Dumps

PM specifiek gebruik Toeslagen/Caf

Welke informatie stond er in FSV

Zoals aangegeven bevat FSV signalen. Als bijlage hebben we een screenshot toegevoegd van de informatie die in FSV kon worden opgenomen. Deze signalen kunnen op verschillende manieren in FSV komen. Allereerst zijn er de meldingen door burger of overheidsinstanties. Voorbeelden hiervan zijn meldingen van Meld Misdaad Anoniem, meldingen die binnenkomen bij de informatieloketten of informatie van Track/Justis. Zoals we hierboven hebben aangegeven krijgt een signaal pas betekenis na het doen van nader onderzoek.

Ik wil een uitsplitsing van de categorieën waaronder mensen zijn gerangschikt. Gaat het om rechterlijke veroordelingen, verdenkingen, verdachtmakingen

Er werden verschillende soorten informatie in FSV opgeslagen. Dat er verschillende soorten informatie werd opgeslagen heeft te maken met de verschillende taken die de Belastingdienst heeft. PM aanvullen waarom verschillen en wat voor soort informatie erin staat.

Externe overheidsorganisaties

De informatie uit FSV werd ook gebruikt op grond van wettelijke verplichtingen om gegevens te delen en in samenwerkingsverbanden waar de Belastingdienst deel vanuit maakt.

Informatieverzoeken van andere overheidsinstanties worden ook geregistreerd in FSV. Dat zijn diverse overheidslichamen, waarbij er een wettelijke verankering (vaak verplichting) is voor het verstrekken van informatie. Dat loopt uiteen van gemeenten (bijv. o.g.v. art. 64 Participatiewet) tot UWV (bijv. o.g.v. art. 54 SUWI). PM aanvullen andere registratie binnen FSV Dit werd niet als signaal vastgelegd, hiervoor is een aparte rubriek in FSV. Om een informatie verzoek te verrijken tot signaal is er eerst een nadere toezicht actie nodig. De enkele uitvraag van gegevens is dus niet altijd een signaal voor potentiële fraude. In FSV was wel zichtbaar dat er een informatieverzoek was gedaan.

Hoeveel mensen stonden er in FSV

Een van de maatregelen uit de GEB van januari 2019 was dat oude gegevens uit FSV moesten worden geschoond. Op 27 februari 2020 heeft er een schoning plaats gevonden. Voor de schoning is op DD een back-up veiliggesteld en in een beveiligde omgeving opgeslagen. Daarmee is er inzicht in de situatie van voor de schoning en kan dit geraadpleegd worden voor verantwoording, audits en onderzoek.

De signalen kunnen betrekking hebben op FSV natuurlijke personen en rechtspersonen.

Onderstaande overzicht geeft de aantallen personen en rechtspersonen in FSV voor en na de uitgevoerde schoning op 27 februari 2020.

	Personen	Rechts- personen	Onbekend	Totaal
Vóór schoning	244.273	85.350	6	329.629
Na schoning	133.508	52.542	5	186.055
Verwijderd	110.765	32.808	1	143.574
Onbekend: niet bestaande identificatie. Waarschijnlijk typfout.				

Rechten ten aanzien van opgenomen staan in FSV

Bezwaar en beroep

Voor een persoon (een natuurlijke persoon of rechtspersoon) bestaan er verschillende mogelijkheden om bezwaar te maken. Natuurlijke personen kunnen de rechten uit de AVG

Met opmerkingen []: Is dit gedaan en wat is daarmee gedaan. Is voor ons nog onhelder. Alleen helder is dat we het niet terug kunnen vinden. Maar is onvoldoende.

Met opmerkingen [] Graag aanvullen en voorbeelden vanuit de business. Blijft voor ons echt nog te onhelder wat er nou precies in staat.

Met opmerkingen [] screen shot

Met opmerkingen [] Hier moeten we echt meer info over hebben, wat staat er nou in het systeem, welke informatie??

Met opmerkingen [] datum toevoegen

Met opmerkingen [] nog aanpassen met nieuwe tabel, nav opmerking []

inroepen. Daarnaast kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen de mogelijkheden van de Awb gebruiken.

De AVG geeft een natuurlijke persoon (betrokkene) in dit verband verschillende rechten. In de eerste plaats kan een betrokkene, om erachter te komen of en zo ja, welke persoonsgegevens over hem verwerkt worden, gebruik maken van zijn inzagerecht. Ook kan hij een verzoek om rectificatie of een verzoek om bezwaar indienen, eventueel gecombineerd met een verzoek om beperking van de verwerking. De beslissing op deze verzoeken geldt als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en daarmee staan de gangbare rechtsmiddelen open tegen het besluit. Daarnaast kan de betrokkene zich wenden tot de Autoriteit persoonsgegevens (AP) met een verzoek om te bemiddelen of te adviseren in een geschil met de verwerkingsverantwoordelijke over de uitoefening van zijn rechten.

Op grond van de AVG heeft een betrokkene in beginsel het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens vanwege redenen die verband houden met zijn specifieke situatie. Wanneer een persoon een bezwaar in de zin van de AVG indient, dan zal de Belastingdienst dat bezwaar behandelen overeenkomstig de vereisten van de AVG. De Belastingdienst zal daarbij een afweging maken tussen de aangevoerde specifieke situatie van betrokkene en het gerechtvaardigde belang van de Belastingdienst om in het kader van toezicht signalen van (mogelijke) fraude te registreren en de mogelijkheid om in het belang van het onderzoek informatie te beperken.

Dit wil niet zeggen dat daarmee voor een betrokkene de mogelijkheden zijn uitgeput. Voor natuurlijke personen (betrokkene) en rechtspersonen bestaat de mogelijkheid om bezwaar in de zin van de Awb te maken tegen het gebruik van het gegeven uit de FSV.

De registratie van een signaal van (mogelijke) fraude in FSV is een feitelijke handeling. Een feitelijke handeling is niet gericht op rechtgevolg en is daarom geen besluit in de zin van de Awb. Wanneer de Belastingdienst het geregistreerde signaal gebruikt bij het nemen van een besluit, bijvoorbeeld bij het opleggen van een aanslag, een aanpassing van een toeslag of het opleggen van een boete, is er sprake van een concreet rechtsgevolg voor de (rechts)persoon dat mede gebaseerd is op een gegeven dat afkomstig is uit FSV. Op grond van de Awb is het in dat geval mogelijk bezwaar te maken tegen het besluit. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na het opleggen van de aanslag, de boete of het vaststellen van een aangepaste toeslag. In het bezwaarschrift kan ook worden beargumenteerd dat registratie in FSV onrechtmatig was. Na genoemde zes weken staan de besluiten onherroepelijk vast en is geen bezwaar meer mogelijk. Het is dan ook niet meer mogelijk om via deze route de registratie in FSV ter discussie te stellen.

Inzage

De Belastingdienst kan om toezichtvertrouwelijke redenen natuurlijke personen en rechtspersonen niet (actief) informeren over registratie in FSV. De Belastingdienst kan op grond van de AVG en de Uitvoeringwet AVG het inzagerecht buiten toepassing laten. Dat wordt per individueel geval bekeken.

De Belastingdienst heeft als wettelijke taak het heffen en innen van rijksbelastingen en het toekennen van toeslagen en het toezicht daarop. Het voorkomen en bestrijden van fraude maakt onderdeel uit van het toezicht. Ook heeft de Belastingdienst taken op het gebied van opsporing.

De Belastingdienst ontvangt op verschillende manieren signalen over (mogelijke) fraude. De Belastingdienst kan en mag deze signalen in het kader van de uitvoering van zijn wettelijk taak niet negeren zoals wij hiervoor uiteen hebben gezet. Signalen over (mogelijke) fraude moeten zorgvuldig worden vastgelegd en onderzocht. Voor het registreren van signalen over (mogelijke) fraude maakte de Belastingdienst gebruik van de fraude signaleringvoorziening (FSV). FSV is een applicatie om signalen in te registreren. De signalen werden gebruikt bij het beoordelen van aanslagen of het toekennen van toeslagen en in het kader van toezicht en opsporing. Sinds [datum] is FSV uitgezet.

Om toezichtvertrouwelijke redenen kan de Belastingdienst natuurlijke personen en rechtspersonen niet (proactief) informeren over registratie in FSV. Personen kunnen hun gedrag immers aanpassen als zij weten dat zij op een signaleringlijst staan in verband met (mogelijke) fraude. Daardoor dreigt het onderzoek naar (mogelijke) fraude onmogelijk te worden of ernstig in het gedrang te komen.

De AVG geeft een natuurlijke persoon (betrokkene) een recht op inzage om erachter te komen of zijn persoonsgegevens verwerkt worden. Het inzagerecht gaat over de verwerking van persoonsgegevens; het inzagerecht geeft in beginsel geen recht op het verkrijgen van documenten of op een kopie van een dossier.

Wanneer een betrokkene een inzageverzoek indient, dan behandelt de Belastingdienst dit verzoek conform de vereisten van de AVG. De Belastingdienst kan op grond van de AVG en de Uitvoeringwet AVG het inzagerecht buiten toepassing laten, o.a. in geval van een financieel belang, met inbegrip van fiscale aangelegenheden en sociale zekerheid of in verband met een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving, voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging daarvan, en er moet rekening gehouden worden met de aard van de verwerkingen, en de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkene. Een betrokkene heeft het recht om van die beperking op de hoogte te worden gesteld, tenzij dit afbreuk kan doen aan het doel van de beperking. Zoals hiervoor al is toegelicht, kan de Belastingdienst om controle-strategische redenen personen niet informeren over registratie in FSV. Personen kunnen hun gedrag immers aanpassen als zij weten dat zij op een signaleringlijst staan in verband met (mogelijke) fraude. Daardoor dreigt het onderzoek naar (mogelijke) fraude onmogelijk te worden of ernstig in het gedrang te komen. Deze afweging om het inzagerecht buiten toepassing te laten, moet per individueel geval worden bekeken.

PM: De argumentatie gaat niet op voor de circa 180.000 personen die op 26 februari 2020 uit FSV verwijderd zijn en waarvan de gegevens nu nog in de back-up staan. Voor die personen (natuurlijke personen en rechtspersonen) komt het onderzoek niet in het gedrang. Voor de natuurlijke personen uit die groep is er dus geen grondslag om rechten buiten toepassing te laten. Het bewaren van persoonsgegevens in een back-up is ook een verwerking van persoonsgegevens. Daarvoor geldt dus ook het inzagerecht, tenzij er sprake is van een weigeringsgrond. Betrokkene kan ook beperking van de verwerking vragen als hij de gegevens (uit de back-up in dit geval) nodig heeft voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. De beperking zou mogelijk kunnen betekenen dat de vernietiging moet worden uitgesteld of dat de gegevens "beperkt worden bewaard".

PM : Een categorische beperking van de rechten van betrokkene kan, wanneer dit noodzakelijk en evenredig is in een democratische samenleving, alleen in sectorspecifieke wetgeving worden opgenomen. Kwalificeren artikel 67 Awr en artikel 2:5 Awb over geheimhouding als sectorspecifieke wetgeving op grond waarvan het recht op inzage categorisch beperkt kan worden.

FSV corrigeren of gegevens laten verwijderen

PM

Compensatie

PM

FSV en relatie tot de AVG (inclusief de GEB)

In augustus 2018 is de opdracht geven om een GEB op te stellen. Hiervoor zijn FSV en de voorgangers hiervan niet getoetst op privacy aspecten. **PM waarom niet?** De opdracht om een GEB op te stellen is genomen omdat PM.

De GEB is uitgevoerd op de applicatie en niet op een verwerking als het registreren van signalen van (mogelijke) fraude of op verwerkingen in het kader van toezicht waarbij FSV één van de te gebruiken applicaties is. De rechtmatigheid van de toezichtsprocessen is getoetst bij het implementatietraject voor de AVG in 2018. Deze processen zijn ook als zodanig opgenomen in het register van verwerkingen (<Todo M-nummers achterhalen uit register). Onervarenheid met het

Met opmerkingen Discussie hierover loopt nog. Dit is het juridische antwoorde. Oa heeft al aangegeven dat we dit niet gaan redde.

opstellen van een GEB heeft helaas geleid tot een beperkte scope (alleen de applicatie en niet het proces). Hierdoor heeft de GEB het effect van een audit op de applicatie FSV en zijn de beschreven noodmaatregelen geen noodmaatregelen om te voldoen aan de eisen van de AVG, maar om de applicatie te laten voldoen aan de eisen die daar al aan gesteld waren vanuit het procesontwerp. Feitelijk deugden het ontwerp en de implementatie van de applicatie niet.

De Belastingdienst heeft, volgend op de concept GEB van januari 2019, maatregelen genomen om de risico's van het gebruik van FSV te beperken. Zo is het aantal autorisaties teruggebracht. Ook is de procedure voor het verkrijgen van een autorisatie aangescherpt. Alleen de medewerkers die de applicatie frequent nodig hebben of nodig hebben voor de dagelijkse uitvoering van hun werk, krijgen een autorisatie. De exportfunctie van de applicatie is uitgezet. [Exportfunctie van de applicatie is beperkt in het aantal medewerkers wat deze in het autorisatieprofiel heeft.] Ook zijn de gegevens conform de geldende selectielijst geschoond [PM: Opdracht tot schonen is okt/nov 2019 gegeven, maar feitelijk op 27 feb 2020 uitgevoerd] ; [proces van tijdig schonen liep niet, onderkend: achterstand bij schonen en vernietigen oude gegevens; brief mei 2019; link leggen? De Belastingdienst was [midden 2019?] van mening dat er afdoende maatregelen doorgevoerd waren en dat daardoor het restrisico acceptabel was. Uit de in november 2019 uitgevoerde GEB blijkt echter dat deze maatregelen niet voldoende (uitgevoerd) te zijn en blijken aanvullende maatregelen nodig. Het is op dit moment onvoldoende aangetoond dat de benodigde (aanvullende) maatregelen getroffen zijn [of getroffen kunnen worden op de applicatie FSV]. Daarom is besloten FSV uit te zetten en nader onderzoek te doen. Dit had al eerder moeten gebeuren [zoals aangegeven in de brief aan uw Kamer van 2 maart 2020 [PM: vindplaats toevoegen]]. De conclusie uit de GEB van november 2019 had aanleiding moeten zijn om 'specialisten' te betrekken, zoals [] van de Belastingdienst en de []. Dit is niet gebeurd. Deze personen hebben op 20 februari 2020 kennisgenomen van de uitkomst van de GEB van november 2019.

De Belastingdienst werkt hard aan het duurzaam voldoen aan de AVG en blijft dat doen. Naleving van de AVG is immers geen statisch gegeven, maar een proces dat voortdurend aandacht vergt. De genomen maatregelen en de gestelde kaders moeten worden onderhouden. De Belastingdienst blijft dus doorlopend werken aan maatregelen en kaders. Ik vind het belangrijk om te benadrukken dat incidenten niet zijn uit te sluiten, in de veelheid van (veranderende) processen en complexiteit van de organisatie. De Belastingdienst streeft ernaar deze situaties conform de normen van de AVG af te handelen.

Wie wist wat/ontstaansgeschiedenis GEB?

Uw Kamer heeft ons gevraagd om nauwkeurig in kaart te brengen hoe de GEB tot stand is gekomen. Hierboven zijn wij al ingegaan op hoe FSV en de GEB tot stand zijn gekomen. Hier zullen wij toelichten welke beslissingen daartoe zijn genomen. In de bijlage PM geven wij met een tijdslijn uitgebreid inzicht in de totstandkoming van de GEB. PM zoals hierboven aangegeven verkeerde GEB, GEB moet op proces niet systeem.

De opdracht om een GEB ten aanzien van FSV op te stellen is in augustus 2018 genomen door de directie MKB van de Belastingdienst. Een eerste GEB is in januari 2019 opgeleverd waarbij is geconcludeerd dat FSV niet aan de AVG voldeed. PM wat is er in de tussentijd gedaan?? In mei 2019 is FSV kort uitgezet en na een aantal dagen weer aangezet. Wat is er tussen mei en november gedaan?? In november 2019 is een herijkte GEB vastgesteld. En wat is er hiermee gedaan?? Op 20 februari 2020 is de (concept) GEB ter informatie aan de [] gestuurd. Op 26 februari 2020 is de (concept) GEB nogmaals aan de [] gestuurd en is hem gevraagd te adviseren over de concept GEB, versie 1.2 van november 2019. In de periode hiertussen is door de Belastingdienst eerst zelf nogmaals geïnventariseerd wat met de aanbevelingen uit de GEB is gedaan. Het is op dit moment onvoldoende aangetoond dat de benodigde (aanvullende) maatregelen getroffen zijn [of getroffen kunnen worden op de applicatie FSV]. Daarom is besloten, mede naar aanleiding van het alsnog ingewonnen advies van [] van 28 feb 2019, FSV uit te zetten en nader onderzoek te doen.

Bovenstaande data ten aanzien van de GEB hebben betrekking op de Belastingdienst. Wij zijn pas geïnformeerd naar aanleiding van persvragen die op 10 februari 2020 zijn er persvragen gesteld

Met opmerkingen [] Gaat [] mee aan de slag. Tijdslijn van ontstaan tm feb 2020

Met opmerkingen [] Waarom toen wel uitgezet en waarom na een paar dagen daarna weer aan???

Met opmerkingen [] 10 febr vragen van RTL/Trouw ontvangen
18 febr concept-antwoorden voor akkoord naar stass
Vijlbrief en stass van Huffelen
18 febr verzoek om extra info door stass van Huffelen
21 febr aangepaste concept-antwoorden incl GEB/PIA voor akkoord aan stass Vijlbrief en stass Van Huffelen
21 febr akkoord op verstrekking antwoorden incl GEB/PIA
21 febr antwoorden incl GEB/PIA verstrekt aan RTL/Trouw

over FSV. Ook onze ambtsvoorgangers zijn niet eerder geïnformeerd over de GEB. Op 18 februari hebben wij beiden de concept antwoorden voor akkoord ontvangen. Staatsecretaris van Huffelen heeft over die concept antwoorden nadere vragen gesteld, waarbij op 21 februari nieuwe versie is aangeboden inclusief de GEB. Na akkoord van beide staatssecretarissen zijn de antwoorden incl. de GEB op 21 februari aan Trouw en RTL verstrekt.

PM waarom bewindspersonen niet eerder geïnformeerd??

PM definitieve beeld informeren bewindspersonen.

PM bewindspersonen niet eerder geïnformeerd. PM hoefde ook wel niet?

PM oordeel hierover

Wij willen ook nog specifiek ingaan op het betrekken van [] en de AP. Zoals wij hebben aangegeven is [] pas in februari 2020 geïnformeerd. Dit is onjuist geweest. De conclusie uit de GEB van november 2019 had aanleiding moeten zijn om 'specialisten' te betrekken, zoals de [] van de Belastingdienst en []. De [] had als interne toezichthouder kunnen adviseren over de bij het uitvoeren van de GEB gedefinieerde risico's en voorgestelde maatregelen. De [] zou de verwerkingsverantwoordelijke hebben kunnen adviseren over eventuele (rest)risico's en over het in verband daarmee raadplegen van de AP. Ten aanzien van de AP is van belang dat de AP enkel om advies hoeft te worden gevraagd als er sprake is van een hoog risico dat niet met passende maatregelen is weg te nemen. Tot nu toe is het en het de Belastingdienst gelukt om maatregelen te vinden om dit risico te beperken, dit was ook bij FSV het geval. De AP had dus niet geïnformeerd hoeven worden maar hierover had [] moeten beslissen. Overigens is besloten, ondanks dat hier geen wettelijke verplichting toe is, in dit geval de AP wel te informeren. Naar aanleiding van de aandacht vanuit de media en uw Kamer heeft de Belastingdienst op 2 maart 2020 de AP geïnformeerd over FSV. PM onderzoek gestart??

Toekomst van FSV

Zoals wij hierboven hebben aangegeven is een systeem als FSV van groot belang voor een goede fraudebestrijding door de Belastingdienst. We onderzoeken of en zo ja wanneer FSV weer in de lucht kan en vragen vooraf advies van de []. Indien er restrisico's overblijven is er tevens de verplichting om de AP te raadplegen. Om FSV weer te kunnen gebruiken moeten nieuwe GEB's op de processen worden uitgevoerd waarin de maatregelen worden meegenomen. Naar aanleiding daarvan kan geconcludeerd worden of er restrisico's zijn en hoe die eventuele restrisico's beoordeeld moeten worden (wel of geen hoog risico).

PM traject reeds gestart??

PM hoe gaan we hier nu mee om/hoe registreren we signalen nu/waar halen we contra-informatie nu vandaan?

PM Hoe FSV een goede applicatie maken, dus wat moeten we daar nog aan doen? Planning.

Fraudebestrijding

Zoals wij in het begin van deze brief hebben aangegeven hoort fraudebestrijding als onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie, tot de kerntaken van Belastingdienst. Registratie van signalen van mogelijke fraude, en een systeem als FSV, zijn daarvoor van groot belang. Vanwege de relatie tussen FSV en de fraudeaanpak willen wij hier ook ingaan op een aantal trajecten waar we momenteel mee bezig zijn om de fraudeaanpak, onder andere op basis van de geleerde lessen uit de toeslagencasus, verder te ontwikkelen.

Opvolging fraudesignalen

De behandeling van signalen van fraude binnen de Belastingdienst wordt, zoals is toegezegd in de brief van 15 november jl.⁴, tegen het licht gehouden. Het gaat dan om de vraag of, bij signalen van mogelijke fraude, gepaste middelen worden ingezet. Het betreft de waarborgen in de organisatie die:

- ervoor zorgen dat we de gepaste middelen inzetten en daarmee voorkomen dat we burgers en bedrijven ten onrechte met te zware middelen benaderen;
- ervoor zorgen dat we keuzes kunnen onderbouwen en zo nodig terug kunnen grijpen op eerdere vastleggingen;
- ervoor zorgen dat de waarborgen worden nageleefd en hier op wordt toegezien.

⁴ PM

Met opmerkingen [] Er moet nog een paragraaf komen met politiek oordeel met als antwoord op de vraag had de ambtelijke top u niet eerder moeten informeren. Volgens mij daarbij eerst procedure geschetsen en dan conclusie:

Daarbij zal ook worden gezien of en zo ja welke verbeteringen hier bij nodig zijn. Als dit voor de Belastingdienst in kaart is gebracht zal ook met andere (overheids-)partijen die werken met signalen van mogelijke fraude worden gesproken om te vernemen wat de reactie op de aanpak van de Belastingdienst is en of er nog suggesties voor verbeteringen zijn. De conclusies en aanbevelingen verwachten wij in september van dit jaar.

Fraudemeldpunten

Bij de verschillende fraudemeldpunten wordt momenteel in kaart gebracht welke signalen hier binnen komen, hoe de registratie is en gezien of hier verbeteringen nodig zijn. Uw Kamer heeft ook in de schriftelijke vragen naar dit traject en een notitie aan onze ambtsvoorganger gevraagd.

PM

Specifieke trajecten binnen directies

PM, zijn er nog specifieke fraude trajecten binnen directies die genoemd moeten worden?

Openbaar maken GEB op grond van WOB en GW

Uw Kamer heeft gevraagd naar het verschil in openbaarmaking van de GEB op grond van de Wob en aan uw kamer. Het beleid van Financiën is dat persoonlijke beleidsopvattingen niet openbaar worden gemaakt wanneer die zijn opgenomen in een document waarop een Wob-verzoek betrekking heeft. Wanneer de Kamer dat document wil hebben ligt het anders. De strekking van 68 GW is ruimer dan de Wob. Bij de eerste juridische beoordeling over het verstrekken van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling aan de media is geoordeeld dat de desbetreffende passage viel onder de uitzonderingsgrond persoonlijke beleidsopvatting in de WOB. Bij verstrekking aan de Tweede Kamer heeft een herbeoordeling van deze passage plaats gevonden. De strekking van 68 GW is ruimer dan de Wob.

Strafrechtelijke vervolging

Tijdens het AO Belastingdienst van 4 maar jl. zijn ook vragen gesteld over eventuele strafrechtelijke vervolging. Hierbij is de link gelegd met de brief over de second opinion. In deze brief is aangegeven dat PM. Van belang is om hierbij op te merken dat een schending van privacy wetgeving niet direct een ambtsmisdrifft betekent. Als er belangrijke signalen van zijn, hebben we de wettelijke verplichting om aangifte te doen.

Andere systemen

- Zijn er andere vergelijkbare systemen; doorlichten (brede verhaal)
- Realistische planning bekijken andere systemen
- Onafhankelijke derde laten kijken; link met brief 'inbreng SO eindbrief AP over DF&A'

Versterking positie

PM

Signalen binnen de BD naar buiten brengen

De belangrijkste vraag voor nu is waarom deze signalen niet doorkomen op de plek waar ze terecht moeten komen. Dit is weer een voorbeeld dat tekenend is voor de cultuur binnen de dienst.

Het blijkt vaker dat belangrijke stukken pas heel laat de ambtelijke top en daarmee ook de politieke bewindslieden bereiken

Missen van gevoel van urgentie binnen de BD

Ons streven is om uw Kamer tijdig, transparant en zo volledig als mogelijke te informeren. Tegelijkertijd kan ik niet uitsluiten dat er in de toekomst nog zaken naar boven zullen komen. Als daar aanleiding toe is zal ik uw Kamer daarover informeren.

Extern toezicht BD

PM BOA

Met opmerkingen Is dit formele standpunt van regering? Zie ook motie omtzigt na debat artikel 68

Met opmerkingen PM opzoeken en nader invullen.